

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA OD ROKU AKADEMICKIEGO 2022/2023 – 2024/2025
(skrajne daty)

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Improwizacja
Kod przedmiotu*	C4O/I
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Uniwersytet Rzeszowski Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Muzyki
Kierunek studiów	Instrumentalistyka
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestry 5, 6
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kierunkowy- specjalność organy
Język wykładowy	polski/niemiecki
Koordynator	dr hab. Tomasz Zając
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Tomasz Zając

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
5		15							2
6		15							2
Razem		30							4

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej /lub w zależności od sytuacji epidemiologicznej wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny) zaliczenie z oceną – semestry 5-6

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Umiejętność gry na instrumencie na poziomie szkoły muzycznej II stopnia, wykonywania utworów różnych epok i stylów. Znajomość podstaw harmonii funkcyjnej. Wiedza na temat współczesnych technik wykonawczych w zakresie gry na swoim instrumencie.
Zaliczony przedmiot harmonia.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Znajomość koncepcji improwizacji, jej rysu historycznego i różnych metod pozwalających na jej uprawianie,
C2	improwizowanie w różnych stylach, formach i gatunkach muzycznych,
C3	umiejętność kształtowania przebiegu muzycznego (formy muzycznej) w oparciu o dany system oraz w ramach określonej konwencji stylistycznej,
C4	poznanie podstawowych technik opracowywania tematu, jak np. transpozycja, figuracja, zmiana trybu, transformacja do różnych skal itp.,
C5	opanowanie minimum umiejętności kontrapunktycznego prowadzenia głosów, konstruowania basu do zadanej linii melodycznej,
C6	umiejętność tworzenia akompaniamentu czterogłosowego (harmonicznego i polifonicznego) do melodii polskich pieśni kościelnych,

C7	umiejętność tworzenia prostych polifonicznych preludów, interludów i postludów do melodii polskich pieśni kościelnych i wybranych chorałów,
C8	umiejętność tworzenia prostych form swobodnych (fantazyjnych), w oparciu o style w muzyce oraz estetykę muzycznej wypowiedzi,
C9	umiejętność tworzenia cyklicznych, polifonicznych form wariacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem form wariacji (partity) chorałowej, ricercaru, ciaccony i passacaglii, w oparciu o melodie polskich pieśni kościelnych, wybranych chorałów luterańskich i tematy własne,
C10	całkowicie swobodna wypowiedź muzyczna, pod względem formy i języka,
C11	umiejętność krytycznej oceny własnych form improwizacji muzycznej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student: posiada wiedzę pozwalającą kształtować formę improwizowanego utworu z wykorzystaniem właściwych elementów dzieła muzycznego	K_Wo2
EK_02	dysponuje wiedzą, która pozwala mu na swobodne traktowanie zapisanego tekstu w oparciu o podstawowe wzorce improwizacji tradycje wykonawcze i style muzyczne	K_Wo5
EK_03	zna podstawowe skale i problematykę dotyczącą improwizacji.	K_Wo8
EK_04	posiada umiejętność w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego i sprawnie nim operuje we własnych, improwizowanych koncepcjach wykonawczych	K_U03
EK_05	posiada umiejętność kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego z zastosowaniem wzorców improwizacji i uwzględnieniem specyficznych możliwości fakturalno-brzmieniowych własnego instrumentu	K_U05
EK_06	właściwie dobiera środki wyrazu i ekspresji kierując się wyobraźnią, intuicją i emocjonalnością w improwizowanych utworach	K_K02

EK_07	potrafi współpracować z innymi muzykami kreując improwizowany proces twórczy oraz dostrzega i skutecznie reaguje na wszelkie zmiany zachodzące w trakcie tego procesu	K_K03
-------	---	-------

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
-

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Rozwijanie praktycznych umiejętności improwizowania na poziomie podstawowym w wyznaczonym zakresie zadań (skale, rytm, metrum, melodia, przekształcenia motywów, harmonia, faktura, transpozycje, modulacje, styl i gatunek).
Wszechstronny rozwój wyobraźni i wrażliwości muzycznej.
Rozwijanie wiedzy o stylach muzycznych oraz właściwego wykorzystywania jej podczas tworzenia i wykonywania przebiegów muzycznych.
Doskonalenie umiejętności organizacji samodzielnej pracy nad wyznaczonymi zadaniami artystycznymi.

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia, analiza inwencji twórczej oraz narracji muzycznej, estetyki brzmienia, wrażliwości na jakość kształtowanego dźwięku. Pokaz, zajęcia praktyczne, prezentacja, indywidualna praca ze studentem nad kształtowaniem materiału obejmująca wieloaspektową analizę problemów technicznych, konsultacje indywidualne/ lub w zależności od sytuacji epidemiologicznej metody kształcenia na odległość.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Obserwacja w trakcie zajęć / Zaliczenie	ćwiczenia
EK_02	Obserwacja w trakcie zajęć / Zaliczenie	ćwiczenia
EK_03	Obserwacja w trakcie zajęć / Zaliczenie	ćwiczenia
EK_04	Obserwacja w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_05	Obserwacja w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_06	Obserwacja w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_07	Obserwacja w trakcie zajęć	ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

W semestrach 5 i 6 prezentacja improwizowanego materiału na zadany temat.
Zaliczenie z oceną na koniec każdego semestru - umiejętności techniczno-improwizacyjne
inwencja twórcza, logika narracji muzycznej, estetyka brzmienia, wrażliwość na jakość kształtowanego
dźwięku.

skala ocen:

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 92%-100% (znakomita wiedza)

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 84%-91% (bardzo dobry poziom
wiedzy z drobnymi błędami)

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie

76-83% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 68%-75% (zadowolająca wiedza, z
niewielką liczbą błędów)

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 61%-67% (zadowolająca wiedza z
licznymi błędami)

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej

60% (niezadowolająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
------------------	---

Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	80
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa: Kałużny P., <i>Skale muzyczne we współczesnej harmonii tonalnej</i>, Wydawnictwo Akademii Muzycznej, Poznań 1994. Oleszkowicz J., <i>I ty możesz improwizować</i>, Centrum Edukacji Artystycznej, Warszawa 1997.</p> <p>Literatura uzupełniająca: Śpiewnik kościelny ks. Siedleckiego. Śpiewniki chorałowe Kościołów luterańskich. Materiały dotyczące tematów muzycznych, technik improwizacji, harmonizacji, skal, basu cyfrowanego itp. z różnych źródeł (w zależności od potrzeb).</p>
<p>Literatura uzupełniająca: Gerol K., <i>Lehrgang der Orgel Improvisation</i>, Haenssler 1990.</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej